

Bijlage 2; Advies Klankbordgroep De Hem op het schetsontwerp-stedenbouwkundig plan De Hem.

De klankbordgroep heeft een sterke voorkeur voor fysiek overleg met de gemeente omdat dit tot meer interactie leidt dan bij de digi-events. Indien mogelijk fysiek overleg graag continueren.

Naar aanleiding van de presentatie van het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp en in het bijzonder de notitie "aandachtspunten voor uitwerking" wordt met verwijzing naar het verslag van de klankbordbijeenkomst van 27/10/'20 het volgende geadviseerd:

- Op de kaart bij het schetsontwerp ontbreekt een deel van de weidevogelpolder De Houn. Ook het zuidelijke (lichtgroen gekleurde) deel op de kaart kent echter hetzelfde natuurbeheer en hetzelfde polderpeil. Overwogen zou zelfs kunnen worden dit perceel aan te kopen. De gehele polder van 8 ha wordt door de in de polder aanwezige "wymotor" (Rijksmonument) bemalen ten gerieve van de weidevogels. **Advies: de gehele polder van 8 ha als natuurgebied weergeven op alle kaarten; geldt namelijk ook voor de kaart in het Groenplan.**
- Mocht er een voetpad langs de noordzijde van de weidevogelpolder komen dan dient er bijzondere aandacht te zijn qua situering in verband met de onvermijdelijke verstoring van de weidevogels in de polder. Het voetpad bij voorkeur gesitueerd buiten de polder, dan wel afgeschermd met een brede sloot ivm predatie en sluiting van het voetpad in het broedseizoen. **Advies: Houd met de situering/uitvoering van een eventueel voetpad aan de noordzijde van de weidevogelpolder maximaal rekening met verstoringseffecten voor de weidevogels.**
- De groene landtong ten zuiden van De Haven in het dorp Goutum en de toekomstige bebouwing in De Hem moet worden doorgetrokken tot aan de Wergeasterdyk en moet worden voorzien van een natuurlijke inrichting (bv. grondwallen), net als de koppen van de "pieren" in De Hem, maar wel zonder recreatieve voorzieningen en op ook wat grotere afstand. Vergeleken met de geschetste groenvoorzieningen langs de Wergeasterdyk moet gestreefd worden naar meer "balans". **Advies: Houd bij de verdere uitwerking van het plan een grotere afstand ten opzichte van de huidige bebouwing van het dorp (De Haven) aan, breng meer natuurlijk groen in het plan zodat er ook een betere balans met het geprojecteerde groen langs de Wergeasterdyk ontstaat.**
- Langs de Wergeasterdyk, onderdeel van de hoofdgroenstructuur van de Zuidlanden, dient een robuuste groene oppervlakte gecreëerd te worden opdat toekomstige woningen uit het zicht blijven. Om overlast voor de huidige bewoners van de Wergeasterdyk zoveel mogelijk te voorkomen moet de Súdertrimsdyk als scheidingsweg tussen De Hem en De Klamp zuidelijker worden aangelegd. Het huidige druk bereden fietspad moet een ander profiel krijgen. **Advies: zorg met groenblijvers in het geprojecteerde bosplantsoen langs de Wergeasterdyk ervoor dat toekomstige woningen in De Hem uit het zicht blijven van de huidige bewoners, leg de Súdertrimsdyk zuidelijker aan ivm overlast en verkeersveiligheid en kijk nog**

eens naar het huidige profiel van het fietspad ivm een te verwachten intensiever gebruik.

- Over een mogelijke nadere o.a. invulling van het noordelijke deel van de groenzone langs de Wergeasterdyk heeft de klankbordgroep zich, mede door de coronaperikelen, nog geen ideeën gevormd. Advies: **De klankbordgroep gaat er van uit dat er bij de verdere uitwerking van het stedenbouwkundig ontwerp nog gelegenheid komt om over deze invulling mee te denken.**

Advies ter overdenking.

Tot slot wil de Klankbordgroep De Hem de gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk, nog een advies ter overdenking meegeven. Tijdens de bijeenkomst van 27/10 jl. werd door een van de leden van de klankbordgroep een nieuwe gedachte geopperd over de toekomstige ontwikkeling van De Hem.

Tot nu toe heeft de Klankbordgroep op uitnodiging van de gemeente meegedacht en meegewerkt met de ontwikkeling van de buurtschap. Zo is zichtbaar is dat er rekening lijkt te worden gehouden met sommige wensen van de omgeving. Gaandeweg is er binnen (en buiten) de Klankbordgroep echter ook het inzicht ontstaan dat er nog een alternatieve optie is. Dit voortschrijdend inzicht is vooral gevoed door de brede maatschappelijke discussie zowel Europees, landelijk als provinciaal en gemeentelijk waaruit blijkt dat we als samenleving op alle fronten snel zullen moeten vergroenen. Stikstof en PFAS- problematiek, landschapspijn, bescherming en herstel van onze natuur, verlies van biodiversiteit enz. Daar komt de Corona-crisis met de onvermijdelijke economische recessie nog bij. Al deze ontwikkelingen vragen om een herbezinning op tal van terreinen. De kwaliteit van onze leefomgeving met inbegrip van de natuur dient veel meer voorop te staan. Leeuwarden wil graag een duurzame, groene gemeente zijn. We moeten anders denken, beter gaan nadenken over onze toekomst. Zeker nu er nog geen onomkeerbare beslissingen genomen zijn. Ooit is bedacht dat er in De Hem na de eerder gerealiseerde buurtschappen ook gebouwd gaat worden. Dat ligt misschien voor de hand, maar is dat anno 2020 nog steeds zo?

Er ligt nu een kans om na te denken over een andere optie. Durf los te komen van eerdere besluitvorming en dito planvorming en neem bij de verdere besluitvorming over De Hem uitdrukkelijk de optie mee voorlopig geen woningbouw voor te bereiden. Zet het plan voorlopig “in de ijskast”.

Door af te zien van bebouwing in de Hem wordt het laatste open groene weidegebied inclusief de weidevogelpolder De Houn aan de zuidkant van Goutum gespaard en wordt de totale omsingeling van het dorp door nieuwbouw niet voltooid. Beter voor de bewoners van Goutum en de Zuidlanden die meer groen in hun directe leefomgeving behouden, beter ook voor de weidevogels die bij bebouwing in De Hem het sowieso heel moeilijk gaan krijgen.

De klankbordgroep beseft dat Leeuwarden een flinke bouwopgave heeft. Tegelijk is er ook het besef dat er op dit moment op tal van plaatsen in de gemeente bouwlocaties zijn die qua planologie en bouwrijp maken al (veel) verder zijn dan De Hem. Dan gaat het over De Klamp

I en II, Unia, Middelsee waar al een versnelling van de ontwikkeling is ingezet en de eerste van 3200 huizen al te koop staan, Blitsaert en de diverse binnenstedelijke bouw mogelijkheden. Zo verraste het dat wethouder Friso Douwstra onlangs in de LC meedeelde dat er in het spoordok-kwartier nog volop woningen gebouwd kunnen worden om daarmee, zoals de rijksoverheid graag ziet, weilanden kunnen worden gespaard! Dat klinkt de Klankbordgroep als muziek in de oren!

Bovenstaand pleidooi wordt breed* onderschreven door de leden van de klankbordgroep. **Vandaar het advies: Zie voorlopig af van bebouwing van De Hem en zet de verdere planologische voorbereiding "in de ijskast".**

Goutum, 18 november 2020

*** Met uitzondering van de op 27/10 niet aanwezige vertegenwoordiger van het wijkpanel De Zuidlanden.**